

Obsah

Úvod	7
Regionálně-geomorfologické členění	9
Rozmístění exkurzních lokalit a jejich příslušnost ke geologickým jednotkám	15
Popis exkurzních lokalit	19
[1] Hamry nad Sázavou – Rozštípená skála (<i>mrazový srub, horniny strážeckého moldanubika</i>)	19
[2] Polnička (<i>horniny strážeckého moldanubika</i>)	19
[3] Devět skal (836,3 m) (<i>izolované skály, skalní hradby, kryoplanační terasy</i>)	19
[4] Svratka – Zkamenělý zámek (<i>metagranity a migmatity svrateckého krystalinika</i>)	20
[5] Blatiny – Dráteničky (<i>migmatity svrateckého krystalinika, skalní hradba</i>)	20
[6] Pasecká skála (818,6 m) (<i>migmatity, skalní hradba, kryoplanační terasy</i>)	21
[7] Líšná – Hamr (<i>skarny a pegmatity svrateckého krystalinika</i>)	22
[8] Jedlová (<i>metatonality poličského krystalinika</i>)	23
[9] Svojanov (<i>granátické svory letovického krystalinika</i>)	23
[10] Bohuňov – Bohuňovská skála (<i>horniny letovického krystalinika, polyfázová deformace</i>)	23
[11] Olešnice (<i>mramory vranovsko-olešnické skupiny moravika, budináž</i>)	24
[12] Dolní Bory – „Hatě“ (<i>pegmatity</i>)	24
[13] Horní Bory (<i>horniny strážeckého moldanubika</i>)	27
[14] Mirošov (<i>ruly a amfibolity strážeckého moldanubika, skarny, alpské žíly, pegmatity</i>)	28
[15] Dolní Rožínka – Rožná (<i>ložisko uranových rud</i>)	28
[16] Rožná – Hradisko (<i>Li-pegmatit</i>)	29
[17] Věžná (<i>serpentinity svrateckého krystalinika</i>)	31
[18] Věžná (<i>desilikované pegmatity</i>)	32
[19] Pernštejn (<i>skarn s lokální kumulací magnetitu</i>)	33
[20] Smrček (<i>opály</i>)	35
[21] Nedvědice – „mramorový lom“ (<i>erlany a mramory svrateckého krystalinika</i>)	35
[22] Nedvědice – „rulový lom“ (<i>migmatity svrateckého krystalinika</i>)	36
[23] Štěpánov nad Svratkou – Borovec (<i>hydrotermální Cu-Pb-Zn zrudnění</i>)	36
[24] Sýkoř (701,7 m) (<i>kryogenní tvary</i>)	37
[25] Kunštát na Moravě – Milenka (580 m) (<i>svědecký vrch</i>)	38
[26] Kunštát na Moravě – Nýrov (<i>svrchnokřídové sedimenty, paleontologie</i>)	38
[27] Lomnice (<i>spodní baden, paleontologie</i>)	40
[28] Štěpánovice (<i>duplexová stavba, hydrotermální žíly barytu</i>)	40
[29] Tišnov – Dřínová (<i>příkrovy, vápence, granity, fylity</i>)	41
[30] Tišnov – Květnice (469,5 m) (<i>tektonika, paleokras, hydrotermální mineralizace</i>)	42
[31] Žernůvka (<i>bazální klastika, brunovistulikum</i>)	43
[32] Šmelcovna – „Bezručova skála“ (<i>příkrovová stavba</i>)	43
[33] Kuřim (<i>metadioritová zóna brněnského masívu</i>)	44
[34] Mrákotín (<i>mrákotínská žula</i>)	44
[35] Lhotka – Štamberk (717 m) (<i>mrazový srub v žulách, balvanový proud</i>)	45
[36] Třešť – Špičák (733,5 m) (<i>kryogenní tvary, izolované skály, kryoplanační terasy, balvanové proudy</i>)	46
[37] Jihlava (<i>jihlavský rudní revír, historie, mineralogie</i>)	46
[38] Řípov (<i>pestrá rezidua, opály</i>)	48
[39] Pocoucov – „Syenitové skály“ (<i>přírodní rezervace</i>)	48

[40]	Tasov (<i>horniny okraje třebíčského masívu</i>)	49
[41]	Velké Meziříčí – odpočívadlo McDonalds (<i>durbachity třebíčského masívu</i>)	49
[42]	Třesov (<i>naleziště opálů</i>)	50
[43]	Jemnice (<i>horniny pestré skupiny moldanubika, budináž</i>)	50
[44]	Vranov – „Hamerské vrásy“ (<i>ptygmatické vrásy, amfibolit, bítešská ortorula</i>)	51
[45]	Vranov – „Ledové sluje“ (<i>pseudokrasové jevy, epigenetické údolí Dyje, meandry, okrouhlík</i>)	52
[46]	Mašovice (<i>granitoidy dyjského masívu, ložisko kaolínu</i>)	53
[47]	Únanov (<i>ložisko kaolínu</i>)	54
[48]	Krhovice (<i>horniny krhovického krystalinika</i>)	55
[49]	Slup (<i>karpát</i>)	55
[50]	Hevlín – cihelna (<i>karpát</i>)	56
[51]	Novosedly – cihelna (<i>karpát, baden</i>)	56
[52]	Tetčice – Brahovické louky (<i>granitoidy, krystalinický plášť brněnského masívu</i>)	57
[53]	Ořechov – Anenský mlýn (<i>horniny brněnského masívu</i>)	58
[54]	Čučice (<i>mramory moravika, ložisko grafitu</i>)	58
[55]	Oslavany – důl „Kukla“ (<i>minerály uhlonosných sedimentů a hořících hald</i>)	58
[56]	Oslavany – pískovna (<i>baden, brněnské písky</i>)	59
[57]	Hrubšice – Biskoupky (<i>minerální asociace zvětrávacích kůr serpentinitů</i>)	59
[58]	Mohelno (<i>národní přírodní rezervace, zaklesnuté meandry</i>)	60
[59]	Dukovany (<i>vltavínonosné sedimenty</i>)	61
[60]	Budkovice (<i>permské slepence, rohovcové brekcie, žíla trachyandezitu</i>)	62
[61]	Moravský Krumlov (<i>zaklesnutý meandr Rokytne</i>)	63
[62]	Vedrovice – Leskoun (388 m) (<i>tvary zvětrávání a odnosu granodioritu brněnského masívu</i>)	63
[63]	Nové Bránice (<i>písky, miocén</i>)	63
[64]	Dolní Kounice (<i>granitoidy brněnského masívu, enklávy dioritoidů a krystalických břidlic</i>)	64
[65]	Bratčice (<i>říční terasy</i>)	65
[66]	Velký a Malý Chlum u Obory (<i>svědecké vrchy, svrchnokřídové spongolity s faunou</i>)	67
[67]	Černá Hora – Dubská skála (<i>granitoidy brněnského masívu, hydrotermální alterace, Mo-mineralizace</i>)	69
[68]	Lelekovice – Babí lom (<i>bazální klastika devonu</i>)	70
[69]	Blansko (<i>granitoidy brněnského masívu</i>)	71
[70]	Sloupské údolí (<i>krasové jevy</i>)	71
[71]	Sloupské jeskyně (<i>kostry jeskynních medvědů</i>)	74
[72]	Jeskyně Kůlna (<i>profil sedimenty, paleontologické, paleoantropologické a archeologické nálezy</i>)	74
[73]	Holštejn – lom Malá dohoda (<i>nejstarší nálezy obratlovců v Mor. krasu</i>)	76
[74]	Holštejnský žleb (<i>poloslepé údolí, okrajové polje</i>)	77
[75]	Ostrov u Macochy – estavela u Císařské jeskyně (<i>hydrografie krasu</i>)	78
[76]	Punkevní jeskyně (<i>kostry bobrů</i>)	79
[77]	Macocha (<i>vilémovické a lažánecké vápence macošského souvrství, krasové jevy</i>)	79
[78]	Vilémovice – Suchý žleb (<i>vilémovické vápence, útesové facie</i>)	80
[79]	Lažánky (<i>lažánecké vápence, větevnatá stromatoporoidea</i>)	81
[80]	Olomučany (<i>jura, paleontologie</i>)	81
[81]	Rudice–Seč (<i>rudické vrstvy, jurské fosiliferní písčité vápence a rohovce, „rudické koule“, Fe-rudy, tropický kras</i>)	82

[82]	Rudické propadání (<i>propadání Jedovnického potoka, vilémovické vápence, krasové jevy</i>)	84
[83]	Jedovnická sníženina (<i>okrajové polje</i>)	86
[84]	Josefov – vývěr Jedovnického potoka (<i>josefovské vápence, tlustoskořepatí brachiopodi</i>)	87
[85]	Jeskyně Jáchymka (<i>kostry psovitě šelmy – kuona</i>)	87
[86]	Jeskyně Býčí skála (<i>lažánecké vápence, halštatské obětiště</i>)	87
[87]	Jeskyně Výпустek (<i>fosfátové hlíny, medvědí jeskyně</i>)	88
[88]	Jeskyně Švédův stůl (<i>doupě jeskynních hyen, dokumentace změn faunistických společenstev, nález neandertálského člověka, nástroje starší doby kamenné</i>)	89
[89]	Brno–Lišeň – Lesní lom (<i>lišeňské souvrství, sedimenty turbiditních proudů, sedimentární struktury</i>)	90
[90]	Brno – Hády (<i>devon, jura, paleontologie</i>)	92
[91]	Brno–Královo Pole (<i>granitoidy brněnského masívu</i>)	93
[92]	Pístovice (<i>konglomeráty a droby myslejovického souvrství, spodní karbon</i>)	94
[93]	Luleč (<i>Vyškovská brána, lulečské rozvodí</i>)	94
[94]	Nemojany–Chobot (<i>myslejovické souvrství, fauna, flóra, ichnofauna</i>)	95
[95]	Brno – Stránská skála (<i>jura, epikontinentální vývoj</i>)	96
[96]	Brno – Stránská skála (<i>nejbohatší naleziště fauny z doby před 600 000 let – rostliny a naleziště z cromeru, nejstarší sídliště ve střední Evropě</i>)	96
[97]	Brno–Černovice (<i>spodní baden, brněnské písky</i>)	98
[98]	Brno–Černovice (<i>tuřanská terasa</i>)	98
[99]	Modřice – cihelna (<i>spraše a fosilní půdy</i>)	100
[100]	Želešice (<i>metabazitová zóna brněnského masívu</i>)	100
[101]	Židlochovice – Výhon (<i>typické svážné území</i>)	101
[102]	Židlochovice – cihelna (<i>baden, řasové vápence</i>)	102
[103]	Turoid u Mikulova (<i>jura, křída, paleontologie, krasové jevy</i>)	102
[104]	Kinberk u Mikulova (<i>střední až svrchní baden, paleontologie</i>)	103
[105]	Dolní Věstonice (<i>profil kvartérními sedimenty, sesuvné pohyby, lovná zvěř pavlovienu</i>)	105
[106]	Horní Věstonice–Soutěska (<i>vápencová bradla, geomorfologie</i>)	106
[107]	Pavlov (<i>lovná zvěř pavlovienu</i>)	107
[108]	Pouzdržany (<i>eocén-eger</i>)	108
[109]	Popice (<i>kryopedimenty</i>)	109
[110]	Nikolčice (<i>oligocén-eger</i>)	109
[111]	Krumvíř (<i>eger</i>)	110
[112]	Čejč (<i>panonské sedimenty s faunou</i>)	110
[113]	Bohuslavice (<i>svážné území</i>)	111
[114]	Podbřežice (<i>neogén – baden, bioherma, mechovky</i>)	111
[115]	Němčany (<i>mrazový klín</i>)	112
[116]	Litenčice (<i>oligocén-eger, paleontologie</i>)	112
[117]	Stupava (<i>hrubě klastický vývoj paleogénu magurského flyše, exotika</i>)	113
[118]	Boršice u Buchlovic (<i>náplavový kužel</i>)	114
[119]	Salaš (<i>hrubě klastický vývoj paleogénu magurského flyše, exotika</i>)	115
[120]	Kurovice (<i>jura, křída, paleontologie</i>)	115
[121]	Kurovice (<i>pleistocenní sedimenty</i>)	116
[122]	Chvalčov – Říka; jeskyně Smrdutá (<i>paleogenní flyšové souvrství, pseudokras</i>)	117
[123]	Rajnochovice (<i>divoký flyš, exotika</i>)	118
[124]	Lukov (<i>eocenní flyšové souvrství, antiklinální struktura, tvary zvětrávání</i>)	119

[125]	Čertovy skály (<i>eocenní flyšové souvrství, tvary zvětrávání</i>)	119
[126]	Pulčínské skály (<i>eocenní flyšové souvrství, tvary zvětrávání</i>)	120
[127]	Luhačovice (<i>alkalické jodobromové kyselky</i>)	121
[128]	Bánov (<i>vulkanická brekcie, magurská jednotka</i>)	122
[129]	Komňa – Bučník (<i>trachyandezit, porcelanit, magurská jednotka</i>)	123
[130]	Nový Dvůr (<i>paleogenní flyšové souvrství, sedimentární textury</i>)	123
[131]	Javorník (<i>paleogenní flyšové souvrství, sedimentární textury, karbonáty</i>)	124
[132]	Vacenovice (<i>váté písky</i>)	124
[133]	Bzenec – Přívoz (<i>váté písky</i>)	125
[134]	Hodonín – cihelna (<i>panon</i>)	126
	Doporučená literatura	127
	Příloha – stratigrafická škála pleistocénu a holocénu	129